

Ulvshale - Nyord

Landskabet

På det nordvestlige Møn ligger halvøen Ulvshale, og i forlængelse heraf øen Nyord. Landskabet er karakteristisk ved strandenge og rørsumpe, som danner overgang til store fladvandede områder i Hegnede Bugt og ved Ægholm Sand. Strandengene er blandt de største i Østdanmark. Området er en vigtig yngle- og rasteplass for vandfugle og har international betydning for en række arter.

Fuglebeskyttelsesområde

Områdets store betydning for vandfugle har medført, at området er udpeget som fuglebeskyttelsesområde i henhold til såvel den internationale "Ramsar-konvention" som EF's fuglebeskyttelsesdirektiv. Dette forpligter os til at passe særligt godt på naturområdet og beskytte stedets fugleliv.

Forsøgsreservat

På baggrund af områdets status som en international betydningsfuld vandfuglelokalitet blev det besluttet, at området skulle udlægges som forsøgsreservat.

Formålet med forsøgsordningen var at vurdere behovet for et reservat i området samt at opnå en øget viden om trækkende vandfugles krav til rasteplassen. Ved at begrænse en række forstyrrende aktiviteter, især jagt, kunne man undersøge, hvordan fuglene reagerede herpå. En permanent reservatordning kunne i givet fald udformes på baggrund af en konkret viden om, hvordan mennesker påvirker fuglenes udnyttelse af området.

Luftfoto fra Hegnede Bugt. I forgrunden ses Tyreholm, bagved Ulvshale, og til venstre skimtes den nordøstlige spids af Nyord.

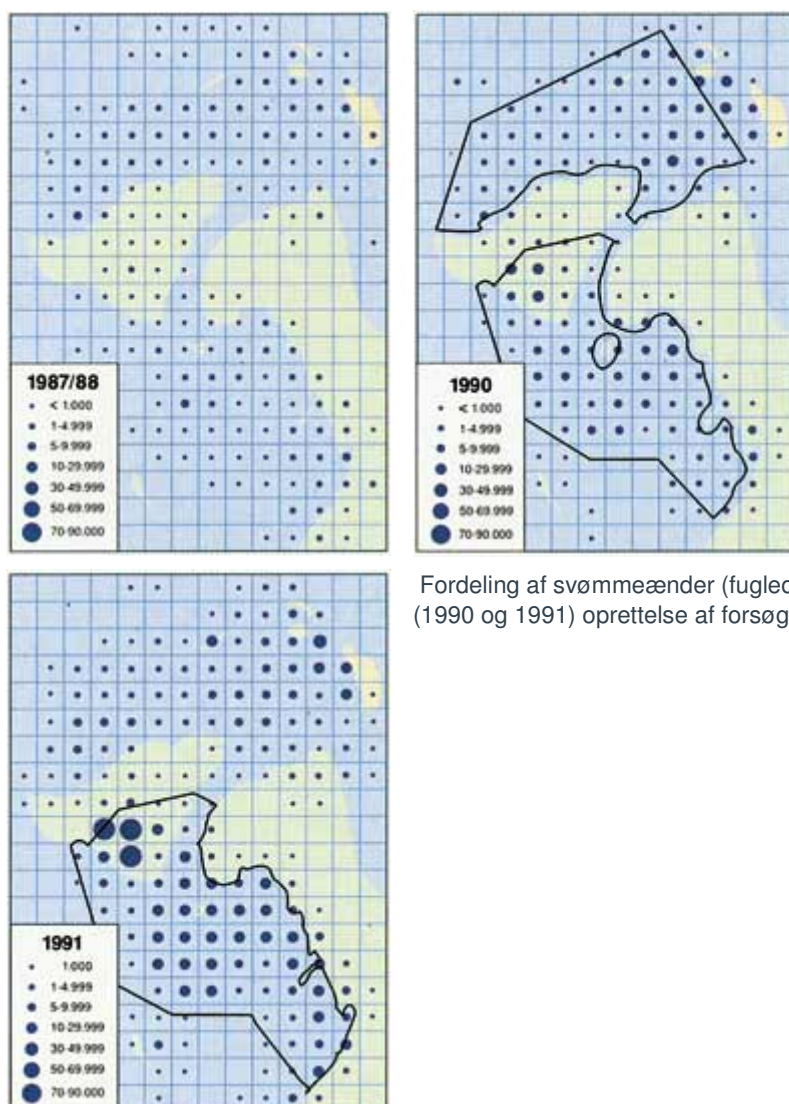
Projekt Forsøgsreservat

I de tre jagtsæsoner fra 1985/86 til 1988/89 kortlagde Danmarks Miljøundersøgelser, hvordan vandfugle og mennesker udnyttede området.

Fra 1989/90 til 1990/91 blev der indført forskellige reguleringer af jagt og færdsel for at undersøge, om det gav bedre vilkår for fuglene. I det første år blev jagt forbudt på Ægholm Sand nord for Nyord. I det andet år blev jagt desuden forbudt på Nyord Sydeng og Hegnede Byge undtagen en 100m zone langs Ulvshale. Det 3. år var der forbud mod jagt fra motorbåd og kravlepram i hele reservatet.

Hvis jagten tidligere havde virket forstyrrende og ubegrænsende for vandfuglenes udnyttelse af området, så burde jagtrestriktioner medføre, at flere fugle, især af de jagtbare arter, ville slå sig ned på de steder, hvor de kunne finde mest fred. Denne antagelse blev bekræftet.

I de tre jagtsæsoner med begrænsninger i jagten gik 11 af 16 undersøgte vandfuglebestande frem i antal, bl.a. pibeand, krikand, spidsand, skeand, grågås og kanadagås. Fuglene blev tiltrukket af de jagtfrie områder. Samtidig opholdt fuglene sig her i længere tid end før. Antallet af svømmeænder og gæs toppede således i det sidste år i forsøgsordningen.

Fordeling af svømmeænder (fugledage) ved Ulvshale-Nyordfør (1987/88) og efter (1990 og 1991) oprettelse af forsøgsreservatet (jagtfrit område indtegnet)

Miljøministeriet besluttede med virkning fra den 1. august 1993 at indføre en permanent reservatordning for at beskytte områdets fugleliv.

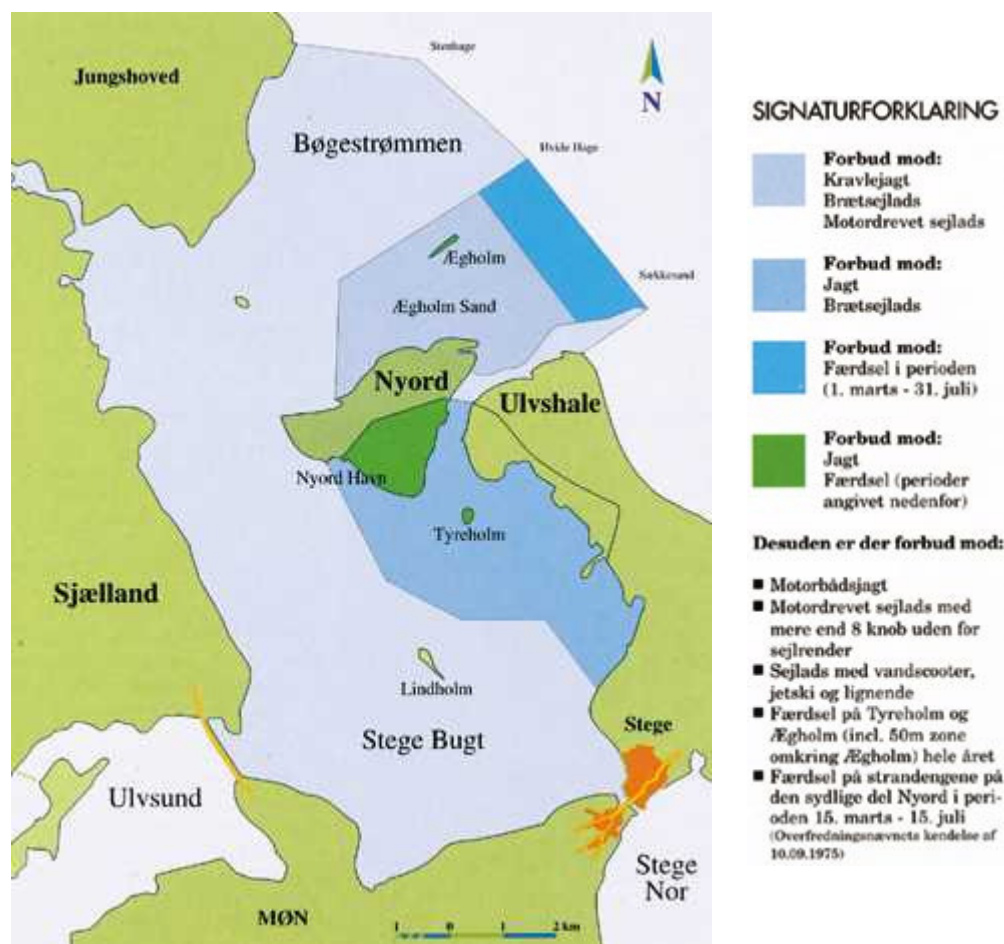
I det hen ved 100 km² store reservat der strækker sig fra Bøgestrømmen og Jungshoved i nord til Ulvsundbroen i syd, er der kun et egentligt jagtforbud i et ca. 20 km² stort område i og ved Hegnede Bugt.

RESERVATBESTREMMELSERNE

Jagt. Der er forbud mod jagt i Hegnede Bugt og Nyord Sydeng samt offentligt ejede arealer på ulvshale. På Ægholm Sand er der forbud mod jagt fra fartøj, der ikke er opankret (kravlejagt). Desuden er der forbud mod motorbådsjagt i hele området.

Færdsel. På Sækkesand er der færdselsforbud i perioden 1. marts - 31. juli af hensyn til ynglende kystfugle. Der er færdselsforbud hele året på Tyreholm og Ægholm (ved Ægholm gælder dette også for en 50m zone omkring øen).

Sejlads. Brætsejlads er ikke tilladt i Hegnede Bugt og på Ægholm Sand. Motordrevet sejlads er ikke tilladt på Ægholm Sand. Desuden er der forbud mod motordrevet sejlads med mere end 8 knob uden for sejlrænder samt et generelt forbud mod sejlads med jetski, vandscootere o. lign. i hele reservatet.

Reservatordningen har bevirket, at området er blevet en af landets vigtigste rastepladser for en række svømmeænder, bl.a. gråand.

Vandfugle og mennesker

På Nyord, Ulvshale og de omliggende fladvandede arealer foregår mange friluftaktiviteter - fiskeri, naturvandring, badning, fritidssejlad og jagt. I fuglenes træktid om efteråret er det især jagt og fiskeri.

Undersøgelser viste, at jagten er den væsentligste forstyrrelse for vandfuglene. Når jagten blev mere intensiv, flyttede fuglene til mere fredelige områder. På dage med mange skydepramme forlod de fleste vandfugle området helt.

Fiskeriet var mindre forstyrrende. Dels fordi det primært foregik uden for de områder, hvor vandfuglene holdt til, dels fordi vandfugle generelt er mere trygge og vante til fiskeri og fiskejoller.

De fleste jagtbare fugle opholdt sig i forsøgsperioden i de jagtfrie områder. Hovedparten af kanadagæssene og en stor del af gråenderne lå dog fortsat uden for de helt jagtfrie områder, men i fred og ro for jagt fra motor- og kravlepramme.

Permanent vildtreservat

Konklusionen på undersøgelserne blev, at en række forstyrrende aktiviteter, hovedsageligt jagt, holdt antallet af fugle på et lavere niveau end området naturligt skabte grundlag for. Danmarks Miljøundersøgelser anbefalede derfor en permanent reservatordning i området.

Udviklingen i fuglelivet pegede på at et sammenhængende område med strandeng og fladvand giver de bedste levevilkår for især svømmeænder, gæs og vadefugle som vibe og hjejle. Et jagtfrit kerneområde i Hegnede Bugt og på Nyord Sydeng var derfor at foretrække. Ved at forbyde opsøgende jagt fra motor- og kravlepramme sikres der en vis ro og fred for fuglene i den øvrige del af reservatet.

Rastende vandfugle

Reservatordningen har bevirket, at Ulvshale-Nyord har udviklet sig til en af de rastepladser i Danmark, som har den største artsrigdom af vandfugle samt de største koncentrationer af kanadagås og skeand i Danmark. Desuden har området udviklet sig til en af landets vigtigste rastepladser for knopsvane, bramgås, gråand, krikand, spidsand og pibeand. I efteråret 1993 opholdt der sig således næsten 25.000 pibeændere i reservatet.

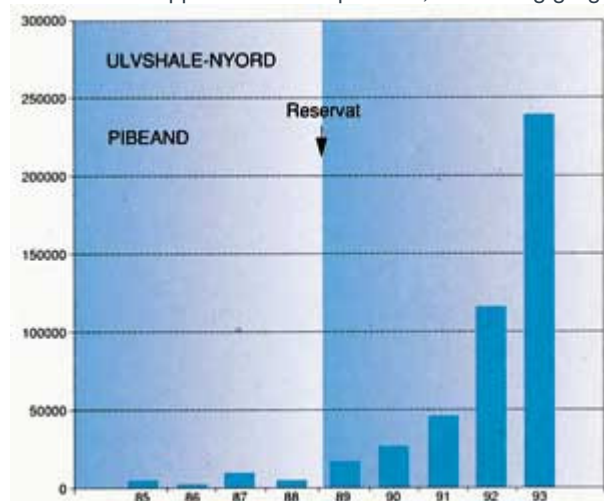
Desuden kan der ses store flokke af grågås, mørkbuget knortegås, hvinand og blishøne. Strandengene på Nyord er også rasteplads for vibe og hjejle.

Flere fugle i naboombråder

Det har vist sig, at der er kommet flere fugle, både i de jagtfri områder og i de naboombråder, hvor jagt er tilladt. I den del af reservatet ("jagtzone") har jægerne således mulighed for et større jagtudbytte end før. Reservatet er derfor ikke blot til glæde for fuglene, men kan også komme jægere og andre naturbrugere til gode.

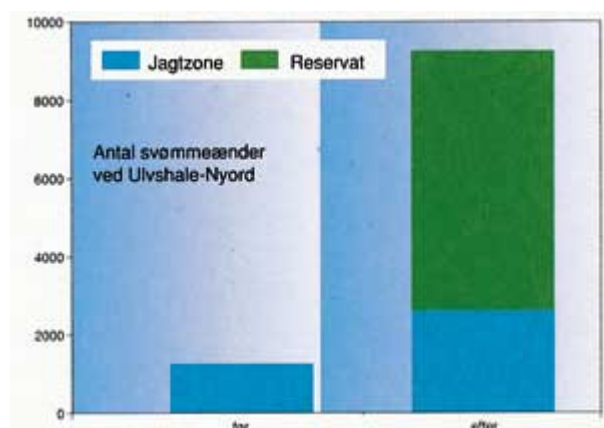
Ynglefugle

På holmene i området yngler en række kolonirugende kystfuglearter. På Ægholm forekommer isæt sølvmåge, som også har en stor koloni på Tyreholm. Her findes der desuden en koloni på flere tusind skarver, men der ruger også svartbag, edderfugl, grågås og knopsvane. På Sækkesand yngler bl.a. edderfugl, klyde og strandskade samt hav- og dværgterne. På Nyord Sydeng yngler mange ande- og vadefuglearter, f.eks. rødben, klyde, brushane, alm. ryle, dobbeltbekkasin og stor kobbersneppe samt bl.a. spidsand, skeand og grågås.

Oprettelsen af vildtreservatet ved Ulvshale-Nyord i 1989 bevirkede, at det maksimale antal pibeændere steg kraftigt: fra mindre end 500 i 1987-88 til mere end 20.000 i 1993.

Ikke alene rastede der flere pibeændere, men de opholdt sig også i området i længere tid.

Danmarks Miljøundersøgelses overvågning af fuglelivet i området viste, at der kom flere fugle, både i de jagtfri områder af reservatet, men også i naboombråderne med jagt.

Figuren viser det gennemsnitlige antal svømmeændere før og efter reservatoprettelsen.

Flere fugle i landskabet betyder rigere naturoplevelser for mennesker. Forsøgsreservatet ved Ulvshale-Nyord har vist, at giver man fuglene tilstrækkelig store områder med fred og ro, så tiltrækker det store fugleflokke, som opholder sig i området gennem længere tid. Det giver gode muligheder for naturiagttagelse samt potentielt bedre jagtmuligheder i tilstødende områder.

Senest opdateret 22.02.2010